

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

మహర్షి వేదవ్యాసప్రణీతం శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

ఓం నమో భగవతే వాసుదేవాయ

శ్రీమద్భాగవతమహాపురాణం

॥ ప్రథమస్కంధే అష్టాదశోఽధ్యాయః ॥

సూత ఉవాచ

యో వై ద్రోణ్యస్త్రవిప్లవో న మాతురుదరే మృతః |
అనుగ్రహాద్భగవతః కృష్ణస్యాద్భుతకర్మణః || 1 ||

బ్రహ్మకోపోత్థితాద్ యస్తు తక్షకాత్పాణవిప్లవాత్ |
న సమ్ముమోహోరుభయాద్భగవత్యర్పితాశయః || 2 ||

ఉత్సృజ్య సర్వతః సంగం విజ్ఞాతాజితసంస్థితిః |
వైయాసకేర్జహౌ శిష్యో గంగాయాం స్వం కలేవరం || 3 ||

నోత్తమశ్లోకవార్తానాం జషతాం తత్కథామృతం |
స్యాత్సంభ్రమోఽంతకాలేఽపి స్మరతాం తత్పదాంబుజం || 4 ||

తావత్కలిర్న ప్రభవేత్ప్రవిష్టోఽపీహ సర్వతః |
యావదీశో మహానుర్యామాభిమన్యవ ఏకరాట్ || 5 ||

యస్మిన్నహని యర్హ్యేవ భగవానుత్సర్జ గాం |
తదైవేహనువృత్తోఽసావధర్మప్రభవః కలిః || 6 ||

నానుద్వేష్టి కలిం సమ్రాట్ సారంగ ఇవ సారభుక్ |
కుశలాన్యాశు సిద్ధ్యంతి నేతరాణి కృతాని యత్ || 7 ||

కిం ను బాలేషు శూరేణ కలినా ధీరభీరుణా |
అప్రమత్తః ప్రమత్తేషు యో వృకో నృషు వర్తతే || 8 ||

ఉపవర్ణితమేతద్ వః పుణ్యం పారీక్షితం మయా |
వాసుదేవకథోపేతమాఖ్యానం యదప్యచ్ఛత || 9 ||

యా యాః కథా భగవతః కథనీయోరుకర్మణః |
గుణకర్మాశ్రయాః పుంభిః సంసేవ్యాస్తా బుభూషుభిః || 10 ||

ఋషయః ఉచుః
సూత జీవ సమాః సౌమ్య శాశ్వతీర్విశదం యశః |
యస్త్వం శంససి కృష్ణస్య మర్త్యానామమృతం హి నః || 11 ||

కర్మణ్యస్మిన్ననాశ్వాసే ధూమధూమ్రాత్మనాం భవాన్ |
ఆపాయయతి గోవిందపాదపద్మాసవం మధు || 12 ||

తులయామ లవేనాపి న స్వర్గం నాపునర్భవం |
భగవత్సంగిసంగస్య మర్త్యానాం కిముతాశిషః || 13 ||

కో నామ తృప్యేద్రసవిత్కథాయాం
మహత్తమైకాంతపరాయణస్య |
నాంతం గుణానామగుణస్య జగ్ము -
ర్యోగేశ్వరా యే భవపాద్మముఖ్యాః || 14 ||

తన్నో భవాన్ వై భగవత్ప్రధానో
మహత్తమైకాంతపరాయణస్య |
హరేరుదారం చరితం విశుద్ధం
శుశ్రూషతాం నో వితనోతు విద్వన్ || 15 ||

స వై మహాభాగవతః పరీక్షి -
 ద్యేనాపవర్గాఖ్యమదభ్రబుద్ధిః |
 జ్ఞానేన వైయాసకిశబ్ధితేన
 భేజే ఖగేంద్రధ్వజపాదమూలం || 16 ||

తన్నః పరం పుణ్యమసంవృతార్థ -
 మాఖ్యానమత్యద్భుతయోగనిష్ఠం |
 ఆఖ్యాప్యానంతాచరితోపపన్నం
 పారీక్షితం భాగవతాభిరామం || 17 ||

సూత ఉవాచ
 అహో వయం జన్మభృతోఽద్య హాస్మ
 వృద్ధానువృత్త్యాపి విలోమజాతాః |
 దౌష్కుల్యమాధిం విధునోతి శీఘ్రం
 మహత్తమానామభిధానయోగః || 18 ||

కుతః పునర్మృణతో నామ తస్య
 మహత్తమైకాంతపరాయణస్య |
 యోఽనంతశక్తిర్భగవాననంతో
 మహద్గుణత్వాద్యమనంతమాహుః || 19 ||

ఏతావతాలం నను సూచితేన
 గుణైరసామ్యానతిశాయనస్య |
 హిత్వేతరాన్ ప్రార్థయతో విభూతి -
 ర్యస్యాంఘ్రిరేణుం జషతేఽనభీష్పోః || 20 ||

అథాపి యత్పాదనఖావస్పృష్టం
 జగద్విరించోపహృతార్హణాంభః |

సేశం పునాత్యన్యతమో ముకుందాత్
కో నామ లోకే భగవత్పదార్థః || 21 ||

యత్రానురక్తాః సహసైవ ధీరా
వ్యపోహ్య దేహాదిషు సంగమూఢం |
వ్రజంతి తత్పారమహంస్యమంత్యం
యస్మిన్నహింసోపశమః స్వధర్మః || 22 ||

అహం హి పృష్టోఽర్యమణో భవద్భి -
రాచక్ష ఆత్మావగమోఽత్ర యావాన్ |
నభః పతంత్యాత్మసమం పతత్త్రిణ -
స్తథా సమం విష్ణుగతిం విపశ్చితః || 23 ||

ఏకదా ధనురుద్యమ్య విచరన్ మృగయాం వనే |
మృగాననుగతః శ్రాంతః క్షుధితస్తృషితో భృశం || 24 ||

జలాశయమచక్షాణః ప్రవివేశ తమాశ్రమం |
దదర్శ మునిమాసీనం శాంతం మీలితలోచనం || 25 ||

ప్రతిరుద్ధేంద్రియప్రాణమనోబుద్ధిముపారతం |
స్థానత్రయాత్పరం ప్రాప్తం బ్రహ్మాభూతమవిక్రియం || 26 ||

విప్రకీర్ణజటాచ్ఛన్నం రౌరవేణాజినేన చ |
విశుష్యత్రాలురుదకం తథాభూతమయాచత || 27 ||

అలబ్ధతృణభూమ్యాదిరసంప్రాప్తార్హ్యసూన్యతః |
అవజ్ఞాతమివాత్మానం మన్యమానశ్చకోప హ || 28 ||

అభూతపూర్వః సహసా క్షుత్తృఙ్భ్యామర్దితాత్మనః |
బ్రాహ్మణం ప్రత్యభూద్బ్రహ్మాన్ మత్సరో మన్యురేవ చ || 29 ||

స తు బ్రహ్మఋషేరంసే గతాసుమురగం రుషా |
వినిర్గచ్ఛన్ ధనుష్యోట్యా నిధాయ పురమాగమత్ || 30 ||

ఏష కిం నిభృతాశేషకరణో మేలితేక్షణః |
మృషా సమాధిరాహోస్వీత్కిం ను స్యాత్క్షత్రబంధుభిః || 31 ||

తస్య పుత్రోఽతితేజస్వీ విహరన్ బాలకోఽర్భకైః |
రాజ్ఞాఘం ప్రాపితం తాతం శ్రుత్వా తత్రేదమబ్రవీత్ || 32 ||

అహో అధర్మః పాలానాం పీన్నాం బలిభుజామివ |
స్వామిన్యఘం యద్ దాసానాం ద్వారపానాం శునామివ || 33 ||

బ్రాహ్మణైః క్షత్రబంధుర్హి ద్వారపాలో నిరూపితః |
స కథం తద్ధృహే ద్వాఃస్థః సభాండం భోక్తుమర్హతి || 34 ||

కృష్ణే గతే భగవతి శాస్త్రర్యుత్పథగామినాం |
తద్భిన్నసేతునద్యాహం శాస్మి పశ్యత మే బలం || 35 ||

ఇత్యుక్త్వా రోషతామ్రాక్షో వయస్యాన్యషిబాలకః |
కౌశిక్యాప ఉపస్పృశ్య వాగ్వజ్రం విససర్జ హ || 36 ||

ఇతి లంఘితమర్యాదం తక్షకః సప్తమేఽహని |
దంక్ష్యతి స్మ కులాంగారం చోదితో మే తతద్రుహం || 37 ||

తతోఽభ్యేత్యాశ్రమం బాలో గలే సర్పకలేవరం |
పితరం వీక్ష్య దుఃఖార్తో ముక్తకంఠో రురోద హ || 38 ||

స వా ఆంగిరసో బ్రహ్మాన్ శ్రుత్వా సుతవిలాపనం |
ఉన్మీల్య శనకైర్నేత్రే దృష్ట్వా స్వాంసే మృతోరగం || 39 ||

విస్సృజ్య పుత్రం పప్రచ్ఛ వత్స కస్మాద్ధి రోదిషి |
కేన వా తే అపకృతమిత్సుక్తః స న్యవేదయత్ || 40 ||

నిశమ్య శప్తమతదర్థం నరేంద్రం
స బ్రాహ్మణో నాత్మజమభ్యనందత్ |
అహో బతాంహో మహదజ్ఞ తే కృత -
మల్పీయసి ద్రోహ ఉరుర్థమో ధృతః || 41 ||

న వై నృభిర్నరదేవం పరాఖ్యం
సమ్మాతుమర్హస్యవిపక్వబుద్ధే |
యత్తేజసా దుర్విషహేణ గుప్తా
విందంతి భద్రాణ్యకుతోభయాః ప్రజాః || 42 ||

అలక్ష్మమాణే నరదేవనామ్ని
రథాంగపాణావయమంగ లోకః |
తదా హి చౌరప్రచురో వినంక్ష్వ -
త్యరక్ష్వమాణోఽవివరూథవత్క్షణాత్ || 43 ||

తదద్య నః పాపముపైత్యనన్వయం
యన్నష్టనాథస్య వసోర్విలుంపకాత్ |
పరస్పరం ఘ్నంతి శపంతి వృంజతే
పశూన్ స్త్రియోఽర్థాన్ పురుదస్యవో జనాః || 44 ||

తదాఽఽర్యధర్మశ్చ విలీయతే నృణాం
వర్ణాశ్రమాచారయతస్తయీమయః |
తతోఽర్థకామాభినివేశితాత్మనాం
శునాం కపీనామివ వర్ణసంకరః || 45 ||

ధర్మపాలో నరపతిః స తు సమ్రాట్ బృహచ్ఛవాః |
సాక్షాన్మహాభాగవతో రాజర్షిర్హయమేధయాట్ |
క్షుత్త్యట్ శ్రమయుతో దీనో నైవాస్మచ్ఛాపమర్హతి || 46 ||

అపాపేషు స్వభృత్యేషు బాలేనాపక్వబుద్ధినా |
పాపం కృతం తద్భగవాన్ సర్వాత్మా క్షంతుమర్హతి || 47 ||

తిరస్కృతా విప్రలభాః శప్తాః క్షిప్తా హతా అపి |
నాస్య తత్ప్రతికుర్వంతి తద్భక్తాః ప్రభవోఽపి హి || 48 ||

ఇతి పుత్రకృతాఘ్నేన సోఽనుతప్తో మహామునిః |
స్వయం విప్రకృతో రాజ్ఞా నైవాఘం తదచింతయత్ || 49 ||

ప్రాయశః సాధవో లోకే పరైర్ద్వంద్వేషు యోజితాః |
న వ్యథంతి న హృష్యంతి యత ఆత్మాఽగుణాశ్రయః || 50 ||

|| ఇతి శ్రీమద్భాగవతే మహాపురాణే పారమహంస్యాం సంహితాయాం
ప్రథమస్కంధే విప్రశాపోపలంభనం నామాష్టాదశోఽధ్యాయః ||